

MĂSURILE PREVENTIVE

Art. 202 alin. (4) N.C.p.p.:

- a) Reținerea
- b) Controlul judiciar
- c) Controlul judiciar pe cauțiune
- d) Arestul la domiciliu
- e) Arestarea preventivă

Noua reglementare este în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, conferind organelor judiciare:

- **modalități suplimentare de individualizare a măsurilor preventive, în raport de:**
 - gradul de pericol social al infracțiunii;
 - scopul măsurii;
 - circumstanțele personale ale inculpatului.
- **aplicarea a două principii fundamentale - art. 202 alin. (3) N.C.p.p.**
 - principiul proporționalității măsurii preventive cu gravitatea acuzației;
 - principiul necesității luării măsurii pentru realizarea scopului urmărit.

ORGANUL JUDICIAR COMPETENT SĂ DISPUNĂ LUAREA MĂSURILOR PREVENTIVE:

- **reținerea** poate fi luată față de suspect/inculpat de către organul de cercetare penală/procuror numai în cursul urmăririi penale;
- **controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune** pot fi dispuse față de inculpat, în cursul urmăririi penale de către procuror, în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară, iar, în cursul judecății, de către instanța de judecată;
- **arestul la domiciliu și arestarea preventivă**, în cursul urmăririi penale, pot fi dispuse față de inculpat de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară, iar, în cursul judecății, de către instanța de judecată.

ACTUL PRIN CARE SE DISPUNE MĂSURA PREVENTIVĂ:

- **ordonanță motivată** (procurorul și organul de cercetare penală);
- **încheiere motivată** (judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară, instanța de judecată).

CĂILE DE ATAC (efective și eficiente):

- plângerea împotriva ordonanței de reținere(art.209 alin.14 N.C.p.p.);
- plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar/controlului judiciar pe cautiune (art. 213;art.216 N.C.p.p.);
- contestația împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți (art. 204 N.C.p.p.);
- contestația împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară (art. 205 N.C.p.p.);
- contestația împotriva încheierilor pronunțate de instanța de judecată, prin care dispune asupra măsurilor preventive (art. 206 N.C.p.p.).

CONDIȚII GENERALE DE APLICARE A UNEI MĂSURI PREVENTIVE:

- există probe/indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune;
- necesitatea asigurării bunei desfășurări a procesului penal;
- împiedicarea sustragerii suspectului/inculpatului de la desfășurarea procedurilor;
- prevenirea săvârșirii unei alte infracțiuni.

ELEMENTE DE NOUȚATE ÎN NOUL COD DE PROCEDURĂ PENALĂ:

- reglementarea informării scrise a persoanei supuse oricărei măsuri preventive cu privire la drepturile recunoscute de lege;
- reglementarea expresă a caracterului excepțional al măsurilor preventive privative de libertate (arestul la domiciliu și arestarea preventivă) și a caracterului subsidiar față de celelalte măsuri preventive; ele vor putea fi dispuse numai dacă luarea unei alte măsuri preventive nu este suficientă pentru realizarea scopului legitim urmărit;
- consacrarea controlului judiciar și a controlului judiciar pe cauțiune ca măsuri preventive distincte, după modelul Codului de procedură penală francez, alternative în raport de arestarea preventivă;
- reformularea cazurilor în care se poate dispune arestarea preventivă a unei persoane, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și reglementărilor din țările membre ale Uniunii Europene sub forma cazurilor generale (art. 223 alin. (1) din N.C.p.p.) – când există pericol de sustragere, de influențare a anchetei penale sau de comitere de noi infracțiuni și a unui caz special, în cazul infracțiunilor foarte grave, constând în necesitatea înlăturării unei stări de pericol pentru ordinea publică (art. 223 alin. (2) din N.C.p.p.);
- reglementarea arestului la domiciliu, după modelul Codului de procedură penală italian, în scopul lărgirii posibilităților de individualizare a măsurilor preventive;

- în ceea ce privește minorii, se reglementează expres caracterul excepțional al măsurilor preventive privative de libertate și numai dacă efectele pe care le-ar presupune aceste măsuri nu ar fi disproporționate față de scopul urmărit (art. 243 N.C.p.p.).

Judecător Ana Cristina Lăbuș